

que alio agitati motu, infestis viribus concurrunt, pugnant, lacerant, discindunt nubes, prævio que fulgure, immane quantum mugunt ac boant. Unde etiam horrendi illi, dissolubantibus hiscentibus que nubibus, bombi.

§. V. Rem ex asse sic se habere, probatur (1.) *ex effectu & eventu*. Fulmina in terram cum deturbantur, vel ad fagos, robora aliasque alliduntur arbores, copiosissima egestant sulphurea effluvia, haec odorem sulphuris gravissimum. Qui sane effectus, de suâ infallibilitate testatur causâ. Ignem adesse, eventus docet, ubi nunc villæ, nunc ædes, arces, urbes que atque sylvæ integræ incendio traduntur. Nitrum praestò esse, si vel nihil aliud, certè stridor ille, illaque doceret exhalatio. (2.) *ex locorum situ*. Loca quippe metallifera ac montana, frequentioribus obnoxia fulminibus, quam plana atque campestria. Plus enim sulphuris ex montibus mineralium ferracibus, quam aliunde locorum extrahi à sole, aliisque ad id munus ordinatis stellis, possunt. Hinc formidolosa omnibus *Acroceræunia*, & *Pyrenæa* juga, (quæ δύο τε πυρος, à fulminis igne, sic dicta etiam putantur) sunt. Quanquam & plana loca, si pinguiori latantur glebâ, creberrimos fulmines experiantur insultus. (3.) *Ex Analogia*, quam cum artificialibus tormentis, tormenta illa, ut sic loquamur, naturalia, habent. In pyrobolis nostris, arte factis, quæ & qualia adsint requisita, clam neminem esse potest, & expositum jam ante fuit. Sulphur halinitro commiscetur. Pyrus enim pulvis noster è nitro, sulphure & carbonibus conficitur. Sulphur propterflammam: Salispera propter difflationem ignis atque dilatationem: carbo vero propter immorationem abhibetur.

§. VI. Notandum deniq; adjunctum motus est, in differentiâ. Violenta namque fulminis per aera ad terram fit detrusio. Motus igitur violentus descendere facit fulmen; Non naturalis. Sic enim naturaliter ascendere deberet. Leve quippe. Seneca ait: *Ignis natura in verticem surgit, & si nihil illum prohibet, ascendit. Sicut aqua natura defertur: Si tamen aliena vis accessit, que illam in contrarium agit, illò intenditur, unde imbre dejecta.*